

utgiven av släkten Stenhammars förening.

N:r 10

Redaktör fru K. Stenhammar-Nordlander, Katarina V. Kyrkogata 6, Stockholm

Fortsättning från n:r 9: Dessa brev innehåller en del svensk historia, väl berättad. Inte sant?

Ur Matthias Stenhammars (1818-1841) brev om studentexamen i Uppsala:

"Min älskade Pappa!

För det sednaste hjertliga, faderliga brefvet tackar jag med en sons hela värma; detta bref skall, tillika med dem jag hädanefter får, troget förvaras, och de råd, som meddelas mig der, vill jag bemöda mig om att efterfölja. - Underrättelsen om min lyckliga Examen och min glädje deröfver, har redan kommit till hemmet genom mitt sednaste korta bref; jag vill nu i något rikare ordalag bekräfta denna underrättelse, och under det jag berättar examens lopp, med glädje återkalla i mitt minne hvarje omständighet under den afton, då jag höll mitt triumftåg till den lager-beväxta Parnassen. - Sedan jag flitigt studerat Historien och Mathematiken ----- anmälde jag mig hos Professor Sjöbring (som med vänlighet emottog mig och bad mig hellsa, då jag skref) till Examen, och kallades af en bland cursorerne att undergå densamma Thorsdagen d. 22 Okt. kl. 3 em, tillika med trenne kamrater: Björklund, Odelstjerna och Lönnberg. Vi infunno oss på bestämd tid i yttre Consistorii-rummet, under det våra Examinatorer, den ene efter den andre, anlände och intågade i den inom liggande stora salen. Visserligen gingo vi upp med all den själs-styrka samlad, som var möjlig, men ----

Den stora sals-dörren öppnades snart, och sedan våra platser blivit oss anvisade, tog examen sin början: Vi ofvannämnde 4 östgöther fingo ett ensamt rum inom salen, jag och Lönnberg vid den ena pulpeten, Björklund och Odelstjerna vid den andra. Till oss förstnämnda kom nu Examinatorn i Latin, Adjunkten Sellén, en norrländning, svår att förstå, emedan han ej kan uttala vissa ord, men annars i mitt tycke ganska förekommande och artig. Jag fick explicera i Horatius och Livius; min kamrat blott i Virgilius; detta gick bra för oss båda; men då han kom till Grammatikan, frågade tempora thematica på irreguliera werber, och undersökte vår kännedom af Syntaxen, fick jag tillfälle att mången gång svara för min kamrat och utveckla hans svar. Att jag angaf mig för Ciceros Orationer vann bifall, ehuru jag ej fick läsa något i dem. Då han hört oss nog, yttrade han, att jag redogjort temmeligen väl för mig, hvilket sedan besannades genom det betyg jag erhöll nemligen cum laude. Lönnberg fick approbatur. Efter honom kom Prostén Butsch, Examinatorn i Theologien och Kyrkohistorien, en mycket beskedlig mann: Han frågade mest på de Ecclesia, de Justificatione och de Peccato, samt de stora Kyrkomötena; visserligen svarade jag efter Catechismen mången gång, men dessa svar antogos lika så väl, som dem jag gaf efter Läroboken. I detta ämne låg Lönnberg öfver mig, och hade högre betyg från Linköping: Jag fick likväl, hvad jag efterlängtat, nemligen approbatur, Lönnberg: cum laude. - Derpå slog sig Falcken ned bland kråkorna, och lät oss

rita litet på taflan; jag fick addera tvenne bråk enligt Björlings Algebra, samt bevisa den 26 proposition på 3dje boken af Euclides.
-----"

(brevets slut fattas)

Ur ett brevfragment, daterat 1/11 1835:

"-----

Hos Farbror Fries tillbragte jag aftonen efter den dag, sedan jag blifvit Student. Der woro många unga botanister bjudna; omfattade af hans hjertliga och förekommande wälvilja tillbragte vi den trefligaste afton, dels under samtal med denne älskade och kunskapsrike mann, dels under åskådande af de wackraste växter, både naturliga och tecknade. Han har ålagt mig, att gå dit minst en gång i wickan; detta åliggande är så mycket kärare, som min håg drifver mig, att af honom lära allt hvad jag kan få veta. Hans föreläsningar äro de bästa man kan tänka sig; tydlighet och klarhet äro hufvuddragen deri. Dermed förenad kommer äfven den kännedom, som han meddelar, åt alla, som äga något interesse för denna, att jag så må säga, lefvande kunskapsgren. Privata lectioner lemna han vanligen ej, men för alla, som vilja rådfråga honom, begära upplysningar, och med ett ord längre intränga i naturens skattkammare, står han till tjenst. De unga botanisterna, säger han, äro alla hans barn. Studenten Arrhenius umgås mycket i huset och är ofta ute efter växter, i synnerhet cryptogamer. Med honom skall jag följa både på hans vandringar och till vår gemensamma Patronus. - Jag sökte igår afton Farbror Fries; han var ej hemma; på återvägen gjorde jag en påhälsning hos den gode wännen Hagdahl. ----- Han bad mig nämna, att han har i minne de wäxtförteckningar han lofvade skicka, men trodde, att Pappa ännu ej är i behof af dem -----

----- gårdagens Tidningar hitförde den nyheten, att Palmblad är utnämnd till professor i Grekiskan, framför Emanuelson och Lindgren. Emanuelson är för närwarande bortrest. - Flere andra nyheter inlupo äfven med tidningarne: Atterbom är Professor i Estetiken; Kinmansson har fått Stora Åby Pastorat; Metzén är Consistorii-Notarie. - Konungen har således, efter sin hemkomst, gjort stora förändringar i tingens ställning. -

Det har liksom upptändts en håg inom mig, att söka förvärfwa mig kunskap i Chemien. Denna termin kan det väl ej blifva något af deri, men framdeles. De praktiska vetenskaperna göra i vår tid stora framsteg -----

Nu sändas hjertliga, varma helsningar till alla, alla både stora och små. En tacksam och lycklig Son:

Matthias."

Ur brev till systemen Hedvig, daterat 29/9 1835:

"Älskade syster Hedvig!

Ehuru jag för Mimmi pratat om mycket, har jag dock gömmt något i den ena hjertsnippen åt dig. Här händer ändock alltid något nytt. Jag skall nu först tala om Professor Tranérs begrafningsakt, som gick för sig i Thorsdags. Östgotha och Calmar Nation vandrade kl. 3 e.m. ut till ett ställe utom staden, som heter Rickomberga, dit liket war fördt från stället, der det blifvit bisatt neml. vid Porla; nästan hvar och en hade sin pojke med sig, som bar en tänd lanterna. Vissa af de äldre

Studenterna voro utsedda att bära, de öfrige följde efter liket i procession hela vägen utåt mot staden. Tåget såg ganska vackert ut genom de många lanternorna, som voro placerade hela procession utes efter på bestämdt afstånd från hvarandra. Grafven på Kyrkogården var omgifven med marchaller, och, så snart kistan var nedsatt afsjöngs af oss, Herrar Sångare, verser af Atterbom, som lyda sålunda:

Se! i stumt framvandrande ynglingaskara,
Lyst af jordens facklor och himlens stjernor,
Bärs en vördad Lärares stoft på trogna Lärjungars armar.
Endast så besöker sitt hem ånyo
Endast så fullbordar sin sista lustfärd,
Han, Homers vidtfrejddade tolk, de gamle Sångares ättling. -----

Jag skall också tala om för dig, att jag en gång varit ute vid Gamla Upsala och uppstigit på de beryktade högarne: samt druckit mjöd ur samma horn, som Sveriges och Norriges Konung.

----- Pappa har sagt, att jag ej får komma hemm, förrän jag lärt mig Syriska och Arabiska, men jag skall snart börja på dermed, så att jag blir grön-ögd, och genom min lärdom alldeles förbryllar dig. I sommar skall du lära dig Franska bra nog! det släpper jag intet af med -----

Snart börjen I väl att baka Julkusar och Nisse Lasse Hårdrass. Ack! den som finge wara med derom!

-----"

Ur brev från Matthias Stenhammar till fadern, som var riksdagsman och i Stockholm. Dato 15/10 1837.

"Älskade Pappa! -- Jag har emottagit Pappas sista, dyrbara bref, och aflägger nu min ödmjuka tacksägelse därför. Det medförde den sorgliga tidningen om Mormors dödliga fränfalle. ----- jag har tänkt så mycket på, hvad intryck sorgposten skulle göra på Mammans sinne, hvilket naturligtvis genom sjukdomen är mera lätttrört och svagt än annars. Igår erhöill jag bref från Almén med tidningar hemifrån, så att jag något lugnades. Deraf ser jag ock, att Pappa varit vid Häradshammar en dag.

Mina studier har jag ställt så, att jag hemma på rummet läser och begrundar Philosophiens Historia samt emellanåt Solgers Aesthetik och något Grekiska i Thucydides och Aeschylus. De offentliga föreläsningar jag afhörer och summariskt upptecknar äro: Grubbens, Palmblads och Lindgrens. Vidare -- privata föreläsningar af Törneros, samt hinner att läsa något annat derjämte. ----- min väckargosse passar på tidigt. Han har tvenne gånger, på min begäran, ruskat upp mig kl. 4; vanligen går jag upp straxt efter 5 ----- Skada är att "Ljuslockig Amadeus" ej låter höra sitt af många ynglingasinnen efterlängtade, poetiska föredrag; både han och Geijer äro fridlysta från föreläsningarna.

Hvad det oeconomiska beträffar åtnjuter jag på samma sätt och samma villkor som förr, öfverflödigt och väl anrättadt allt hvad min mage kann åstunda. Cassan fick väl en duktig stöt genom betalningen för syningen af det blå klädstycket, som Pappa var så god och lofvade mig få låta sy här. ----- Jag lät sy hos samma skräddare, som arbetar åt Farbror Fries, och köpte foder själf, hvarigenom priset blef något lindrigare -----.

Pappa har förmodligen väntat på asken med lafvarna. För mig är det ledsamt att ej ännu kunna skicka den. Nästan åtminstone hvarannandag har jag påminnt Farbror om honom och Fru Fries har ofta sagt: "Nu, Elias lille, är du tvungen att se på asken". Men den som ser huru mycket han har att göra stundeligen ----- måste medgifva, att han är urskuldad. ----- Kanske att tillfälle blir, när högtidligheterna för DD Majestäter anställas om Fredag och Lördag; ty då inställas föreläsningarna. ----- kanske vore bäst, att Pappa skref några ord till Farbror, ifall det är bråttom med askens återsändande.

Hos Atterboms och Palmblads har jag varit och mottagit hjertliga hellsningar. Atterboms voro goda och bjödo mig att se på en vacker konstridning af Gautier, som ifrån Stockholm kom hit under marknaden. Kaufmanns omtalade Instrumenter hörde jag äfven på en Concert: de voro märkvärdiga och isynnerhet 2ne voro sköna.

I går stod Lector Emanuelsson Brudgum; han gifte sig härstädes med en mamsell Häger. Landsmännen voro samfällt ute och sjöngo för honom; han hellsade dem tillbaka med rörelse och hjertlighet.

----- I sällskap med Farbror och Arrhenius har jag varit ute i "parken", der en stor mängd svamp växer, och lärt mig att känna de allra allmännaste -----.

----- Hagdahl skall vara förlofvad med en flicka, som äger omkring en million -----.

Med de hjertligaste hellsningar från Friesens slutar jag nu, för att skrifva hem och till Jacob Björklund. -----"

Ur brev från Matthias till fadern i Stockholm 24/10 1837:

"----- Med glädje har jag idag mottagit Pappas dyrbara bref med de inneslutna penningarne. ----- Det är med icke ringa glädje, som jag nu får lemna den underrättelsen att Farbror genomsett Thedenii ask. ----- Derföre afsänder jag asken med ångfartyget Uppland som härifrån afgår nästa lördag. ----- På samma gång afsänder jag då Snäckaskarna, och skall jag med omtanka besörja deras förvarande, samt anförtro dem åt Capitaïnen synnerliga vård. -----

I afseende på Exerciti-disputationen är jag fullkomligt af samma tanka, som Pappas. -----

Den unge Lénström har nu börjat sina lectioner, som skola innefatta en historiskt-kritisk framställning af konst-theorierna. Hans föredrag är fullt af värma och liflighet, ----- Att han likväl skulle uppfylla Atterboms platts, hvem skulle begära sådant?

Under dessa dagar, då vi inom vår stad haft glädjen emottaga besök af Konung och kronprins, hafva studierna något hvilat. Ett beständigt hvimmel och dagliga praesentationer, inviteringar m.m.! Hans Majestät Konungen har visat sig märkvärdigt liflig och rask comparativt med sin ålder. Sången och kärleken hafva följt honom och hans Son under deras steg genom Odens minnesrika lund; och stadens invånare hafva hedrat sig på bästa sätt med illumination, transparenter, mid-dagar - och en stor, brillante Bal har af Landshöfdingen blifvit gifven, der hans Fru fick äran dansa med Konungen sjelf. Hans Majestät afreste härifrån i Måndags e.m. till Rosersberg, dit Kronprinsen redan i Söndags lär hafva begifvit sig, för att möta sin Fader. Innan afresan blefvo flere Riddare dubbade; såsom: Atterbom, Sjöbring, Boethius, Domprosten Thomander, (af Nordstjernan) - Doctor Schulz och Hofjäg-

mästaren Totty till Wasariddare - och Landshöfdingen blef Baron - m.m. sådan grannlåt. -

----- Pappa är härstädes mycket efterlängtd, och hälsas oändligen af alla kända genom en ödmjukt tacksam och troget tillgifven Son:
Carl Matthias."

Ur ett brevfragment, jul 1837, då Matthias rest hem, men hans far vistades i Stockholm:

" ----- vid Bjurholmen kunde jag ej hålla mig från att rätt hjertligt skratta, ty der stannade hästarna, sedan de gått ner bredvid vägen ö. om bron, under det Anders sof dugtigt hårdt. Då väckte jag honom, men han som var yrvaken började att svära på att man här skulle betala penningar vid bron; och när han riktigt hunnit öppna ögonen fick han se det vi voro ett godt stycke nedom densamma. ----- Vi anlände till HäradsHAMMAR kl. 1/2 till 1 om natten. Jag trodde att alla människor då lågo, men när jag skulle gå upp på min kammare öfver gården, så kom syster Hedda ut på förstugutrappan och med sin kärvliga röst bad mig stiga in, der äfven Emelie stod och hellsade mig välkommen. Ack! huru ljuft att hafva ett älskadt hem, dit man får komma efter en lång bortovaro och få vistas i kretsen af sina närmaste, i syskonringen ----- Ack! att min älskade Pappa vore äfven här! ----- Lilla Pehr och Paulina hoppa och skutta ikring mig såsom förr och de små minsta gå nu nästan ensamma, allmänna glädjeämnen, snälla och söta små Englar.

----- Jag har med mig ett par böcker, dem jag tänker läsa för Mamma och Syskonen neml. Resa genom Norrige af de la Tocnaye, som är rätt rolig, och Brandvakten Lustspel i 1 Akt, samt en tysk bok: Ruinen der Vorzeit, som är utmärkt intressant. ----- min ledare Cicero är äfven här i skåpet -----."

Den 21/10 1838 är Matthias informator å Steninge gård. Han skriver till systemen Hedvig:

" ----- I början war mitt nya lif litet underligt. Att föras in på sin kammare i ett hus, der man ej förut kände någon, der man skulle agera en ståtlig, efterdömmelig Mentor - war för mig, jag store slyngel, någonting besynnerligt. Men snart kom jag under fund med, att jag ej råkat illa ut. Jag kom till en familie, der jag snart ansågs såsom medlem och der jag omfattades med oinskränkt wälvilja. Jag kan upprigtigt säga, att jag mår såsom perla i guld - ty, både hvad det mera spirituella och det materiella angår, kan en bättre ort icke gifvas. ----- Åtskilliga grannar finnas här. Sednast voro en Baron Wallenstjerna och grevinnan Rabe med sina Familjer på besök. Af Presterna har jag ännu ej sett mera, än Commministern, en städad man och trefflig sällskapskarl, af hvilken jag redan betingat mig att någon gång få predika. Flintbergs hafva önskat, att det skulle ske första gången - då de 1sta Söndagen i Adventet tänka begå Herrans heliga Nattward. Utom de nämnda personerna --- en Fröken Gyllenpalm, som har rik musikalisk talent, en Fröken Lorichs, flere Mamseller och åtskillig ungdom, som isynnerhet om jularna brukar samlas, - gifva god utsikt till förfriskningar emellan den trägna Informatorssysslan. ----- ett dyrbart nöje att undervisa de barn, jag har om hand, ty de äro i allmänhet flitiga och lydiga ----- Flickan har redan hunnit så långt i musikens labyrinth, att hon tagit ut några stycken. Hon visar mycken håg och har ett utmärkt gehör. ----- Jag får ej mer i breffen till dig sända helsningar till

den hulda modern, som gått bort - dock endast gått bort ur tiden - icke ur kretsen af de sina. Ty der dröjer nog ofta hennes goda själ och glädes, när det går oss väl. Måtte hon alltid kunna fröjdas öfver oss, tills dess vi råka henne i den bättre verlden!"

Steninge 17/11 1838. Matthias skriver till Hedvig:

"Mycken glädje skänkte du mig genom ditt förtroliga bref. Måtte du ej tro, att ett råd, en varning ----- kan studsa tillbaka ----- nej. ----- Du har rätt deri, att den yttre qvinliga skönheten äger något för mannen förförande, som rycker honom bort från oskuldens obesmittade värld - och att detta är en synd, som enligt den rådande tidsandan knappt anses för immoralitet. Vid den serskildta tillämpningen på mig, ville jag säga följande: Jag tycker om, att bese en skön qvinna, ett par wackra ögon, behagliga rörelser m.m. Så måste wara fallet med den, som, införlifvad med aesthetiska studier, uppfattar den ena hälften af skönheten, nemligen den yttre form-skönheten. Men må du ej tro, att jag glömmar den andra hälften i skönheten - - det inre sköna, som genomglänser formen, således, när fråga är om människor, det själ-sköna. ----- Med Gud för ögonen och i hjertat - med den saliga moderssjälen till ledstjerna - hoppas jag gå en christelig väg - och de fel, som jag icke will, men dock kan af svaghet begå - dem förlåte Han, som är kärleken!

----- En gång har jag varit ute och kuskat min Patronessa - vi åkte på droska, ty hon hade ondt i hufvudet och behöfde motion. När vi kommo fram emot hemmet på återvägen, sprungo flickorna oss till möte ur en dunge vid vägen, och jag kom således åter med 4 istället för en person af qvinliga könet. - Engång har jag med min Captén varit hos Ryttmästar Jennings, gift med en grefvinna Piper. Han har varit ungdomsbekant med Pehr Ulric Kernell, och betygade sitt nöje öfver att få göra bekantskap med mig. Jag är icke missnöjd dermed, helst han har 3ne döttrar, förstår du Syster. - I söndags 3 veckor sedan voro vi gemensamt till middag vid Ahltuna hos Capitain Wallenstjerna; der finnes en egen dotter, som är mycket älskvärd och enkel, - jemte den förut nämnda Fröken Desiré Gyllenpalm, som lät höra sin wackra röst till Guitarre. I Söndags åttadagarsen voro vi på ett hejdundandere Kronbröllop i en grann-socken. Det var rätt roligt - ty dansen hölls på en sal hos Baron Ulfsparre och jag dansade med Socknens Mamseller, äfvensom med min Patronessa - hvilken i sin ungdom var utmärkt för sin vals- och hon svingar sig ännu med smak i dess hvirfwel. Jag tänkte dervid på Mimmis bröllop, som, vill Gud! blir mig en glad anledning att få komma hem nästa vår. Bed henne ändtligen att hon ej skjuter upp! det vore i detta afseende tråkigt. -" -----

I brev från Steninge till systemen Sophie 4/1 1839 säger sig Matthias ha ämnat skriva på vers, men ber henne förlåta hans sångmö, som har mycket ont i bröstet och därför ej kan framföra sådana toner, hon ville. Han säger att avståndet i rummet betyder intet. De två ha alltid varit goda vänner, och "själarna träffas osynligen, igenkänna och älska varandra". - Han berättar om trevliga julbjudningar med dans och om julklappar, han fått. - Den 19/2 1839 gäller hans brev syster Hedda.

"Redan längesedan mottog jag från dig ett bref, lika dyrbart som allt hvad som kommer från ditt kärleksfulla hjerta. Du skall åtminstone alldrig missförstå mig ----- Tack, goda Hedvig! för ditt wänliga råd och din önskan, att min lefnadslust ej måtte bortblåsa min föresats att spara hvad jag såväl för min framtid behöfwer - äfvensom allt det

öfriga i ditt bref! Tro ej att jag blifver utan deltagande för ställningen i fädernehuset. Upplyst derom, måste det ju blifva mig en pligt, att, så vidt mig förmåga beskäres, åt mig sjelf skapa min framtid, - och om jag ej förmår spara så mycket, som min far begär, skall jag dock ej blifva den, som får intet i behållningen.

Jag skulle vid denna tid skrifva till Pappa om att få conditionen Akademisk och resultatet af samtalet med min Capitaine. Men jag erhöll idag ett bref från far --- jag kan ej för närvarande skrifva --- som det bör wara. Du kanske är god och framför mitt hjertas wördnadsfulla hellsning till honom. ----- Ack! ja - kanhända jag är för glad - men hvad som är säkert, - icke felas kärlek i mitt hjerta, icke dör tankan på mina käraste wänner på jorden. Skrif, så fort du kan, några lugnande ord till din bror. ----- Tidens brister och missförstånd skola väl dock försonas med Guds hjälp, - alldrig skall jag klaga, om det ock heter från en faders mun: "du blir nu snart myndig och kan göra både ett och annat, hvad dig lyster!" Huru menar du, att detta svärd icke skulle skära djupt i ett känsligt hjerta?

Jag äger den glada förhoppningen att här få qvarblifva och åtnjuta medel för min academiska curs. --- det är dock i tal att gossen följer med mig till Upsala nästa vår. ----- I Distings-marknaden, der jag var gemensamt med mitt Patronage, träffade jag min hjerte-vän Jacob Björklund och hade med honom några förtroliga timmar att njuta".

Den 8/9 1839 har Matthias varit hemma i Häradshammar på syster Mimmis bröllop. I brev till systemen Hedvig berättar han, att han fått resällskap från Norrköping med Adolf och Sophie Lindblad. "Långa stunderna satt jag i Lindblads hytta på Fartyget och vi samtalade om brölloppet och mycket om dig - ej annat än godt och kärleksfullt, det kan du väl förstå, ty du är ej annat wärd. Måndagen dröjde jag i Stockholm, gjorde då en promenad åt Djurgården i det herrliga wädrer samt var om aftonen med Morbror Adolph på Operan, der Sångerskan Mamsell Lind förvärfvade sig några nya handklappningar. -----

Du nämnde, att du ville wara god och låta sy skjortor åt mig: men laga då för all del, att de ej blifva för långa och vida. Framför bröstet önskade jag få breda veck som midtpå gå långt öfver hvarandra, och jag ville bedja dig göra dessa bröststycken af Cambrik, så att jag slapp nyttja Chemisetter, samt äfven Manchetter af Cambrick. Har du ej tillgång på Cambrik, så skall jag gerna billigtvis ersätta. ----- Framför min wördnadsfulla helsning till Pappa; jag hinner ej idag skrifva till honom - hellsa äfven alla Syskonen mycket, mycket, jemte Mamsell Tempelman, Tornberg, wänner -----"

Den 8/3 1840 skriver Matthias till Hedvig från Uppsala:

" ----- Med glädjefullt hjerta emottog jag ditt kärleksfulla bref med teckningen af lifvet i hemmet. ----- Tack för 2ne stycken lif. -- om så skulle passa sig, kunde jag ju i höst få en tröja med armar.

Du får ej wara orolig för min sjukdom, hvartill orsaken ej war annat, än en stöt på bröstet, förenad med någon förkylning. ----- läktes snart med blodiglar m.m. Dessutom drack jag decoct i 3 vickors tid, för att läka ----- Då jag t.ex. valsar, känner jag visserligen en betydlig skiljnad på bröst-andningen än förr -----

Det gläder mig att du läst "Hemmet" af Mamsell Bremer. Hvilade

hon sig länge efter Grannarne, så fingo vi också något så älskvärdt, att det måste hänrycka oss alla. ----- I förgår utkom här i Boklådan en brochure af Palmblad, som har till rubrique "Törnrosens Bok, nemligen den äkta och veritabla". ----- Jag har boken. (öfver Almqvist) Den är mycket lustig, och vi skola i vår läsa den.

Det är avgjort att jag i sommar kommer hem. Pappa önskar så. Jag har haft bref från honom; brått om tid har han obegripligt ----- en ryslig mängd motioner i Riksdagen, t.ex. 200 på en dag i Bondeståndet. ----- Här uppe politiceras af oss skarpt ----- tidningarna läsas gemensamt på Nationssalarna.

Lifvet är här evigt detsamma - ett fäktande efter kunskaper, som ofta bestå af småaktiga, pedantiska härklyfverier ----- . Jag börjar längta att komma härifrån - borrt till något mål, något bestämdt kall ----- Atterboms och Friesens må väl och bedja hellsa dig mycket. I afton måste jag borrt till Professor Svanbergs, egentligen på skyldighetsvisite för sista bjudningen - men jag är också rätt gerna der, ty trevligt och hjertligt är der inomhus - och i synnerhe lockas jag dit (må du förlåta ynglingasinnets) af en den allra hyggligaste flicka vid namn Carlsson, som mycket umgås der. Vi dansade prof sista gången nemligen 12 hvarf kring deras sal. I dans är jag outtröttlig, som du nogsam känner. Professor Svanberg är en putslustig karl med gammaldags seder och manér. Gubben deltagar i våra lekar och dansar nigardansen rätt tappert. - I det hela är jag nästan alldrig borrt annat än, när jag är tvungen. Björklund och jag läsa tillsammans vissa saker och ha emellanåt, på hvilostunderna innan ljus tändes, vårt vänskaps-glamm oss emellan. Mina ögon äro ovanligt bra, och har jag som medel brukat snus en tid, --- endast som medicament. -----"

I brev till Hedvig 22/4 1840 berättar Matthias bland annat om en den gladaste Påsk, då Lindblads kommo till Upsala. Påskafton var Matthias inviterad till 3 familjer och gick till dem som bjudit först. "Påskdagen deremot börjades ett förfärligt Leben, skall de se. Då var stor Supée hos Atterboms, med klingande Musique och förtjusande Sång. Annandagen var stor Supée hos Öfverstinnan Silfverstolpe, äfvenledes kryddad med musique, sång och till och med costumerade zigenares visor. 3dje dag Påsk var stor Supée på Slottet, hos landshöfding von Kraemer! dit blef jag äfven bjuden, och har således blifvit införd i den förnäms- ta kretsen, som här kan presteras. Det är ett friskt, fritt lif, glad umgängeston, och der bor sinne för musique och skönheten i alla dess uppenbarelser. Jag kan ej säga, huru roligt jag haft i släktingars och bekanta Herrars och Damers sällskap under dessa dagar. Vore jag fullkomligt frisk ----- Från Pappa hade jag bref straxt före Påsk. Han bad mig sända sig ett parti Insect-nålar till att roa sig med öfver Påskhelgden; och jag gjorde det också i sista veckan, sedan gubben Marklin försett mig med ett parti. -----"

Den 25/10 1840 sände Matthias brev till sin "Älskade Pappa!" - Han redogör i detalj för sin hälsa. Fadern kände helt visst igen symptomen. Båda hans hustrur, svåger Per-Ulric Kernell hade skördats av lungsoten. Matthias skriver:

"----- Jag inser nog att jag gör bäst, om jag snart reser härifrån, då jag ej bör läsa, om jag ock alldrig så gerna ville. Vill Gud! skall jag äfven kring d. 16 November lemna Upsala - då kan jag väl hoppas att ångbåtarne ännu gå och jag får då resällskap med Magister Hesse, som trol. den 15 Nov. reser till Norrköping. Till dess

skall jag säkert hafva disputationen absolverad, ty nu i veckan får jag tryckningen börjad, och innan disputations-profvat skall correcturet vara spikadt 12 dagar. Jag medsänder en lapp, på hvilken dedicationerna stå, med anhållan att Pappa wore god och såg efter om någon af Titlarna är falsk, ty jag har ej så stor reda derpå: isynnerhet är jag osäker, om det är Nordstjernan Hummelhjelm har. - Till honom skrifver jag ock idag angående min ställning och min tillämnade resa. Professor Bergstrand, vår skicklige Läkare, som nu återkommit från sin utländska resa, har styrkt mig vidare till att söka göra en hafsresa. - Brasilien torde vara bästa målet. ----- Ja! Gud hjelpe mig blott till Hellsa, så skall väl det öfriga gå - Hans nåd vare öfver mig, och Hans hand före mig dit det honom behagar - ty der är det bäst att vara.

Mycket väl kan jag umbära hvad jag af Tornberg begärt till litet längre fram. Jag proponerade till och med detta, då jag skref till honom -----.

Gud välsigne Pappa med hellsa och frid! En tacksam son
Carl Matthias S-r."

Den 25/10 1952 var en strålande fest på Stjernvik, till vilken jag vänligt inbjudits, men ej kunde vara med på grund av dålig syn. Elisabeth Stenhammar har berättat om sin 50 årsdag, och Arnes kusin Iris har också skrivit litet till mig om festen. Jag vill försöka återge: Släkt och vänner gästade i dagarna tre, alla barn och några barnbarn var med. Tidigt om morgon uppvaktade de allra närmaste - 15 stycken - med underbara presenter - bland oändligt mycket annat fick Elisabeth en enastående vacker briljantring av maken och silverkandelabrar av barnen. - Till lunch kommo alla anställda, tillsammans med husets folk serverades omkring 40 personer. Senare kommo deputationer och vänner, och det blev en tejudning. Till den härligt festliga middagen var 51 personer och det hade dukats i salongen, som röjts ur. Stämningen var genast strålande. Arne höll ett enastående vackert tal och sonen Jan fortsatte med att berömma moderns kraft och omsorg. "Bättre mor kan ej tänkas". - Elisabeths kusin Birgit Vallenberg berättade skämtande om deras barndomslekar, och kammarherre Vernstedt återgav ett reseminne från Vadstena, som visst också väckte munterhet. Å släktens vägnar talade en kusin baron Gustaf af Ugglas. Han betonade Elisabeths goda hjärtelag. Elisabeths bror baron Curt af Ugglas hade svårt att göra sig hörd, då han talade, ty munterheten var hjärtlig och glad.

Ett 50 tal telegram anlände (bland andra från släkten Stenhammars förening) och 20 blomsteruppsatser.

Efter middagen återställdes salongen som med ett trolldrag och det blev dans efter musik av piano och fiol.

Den 11/4 1953 utnämndes kapten Chr. F. Stenhammar till major i intendenturen.

Den 5/8 1953 förlovade sig Suzanne Grevillius med jur. kand. Peter Wallenberg. Hon är dotter till överläkaren med. dr. Åke Gre-

villius och hans maka, Sylvia Stenhammar. Förlovningen ägde rum å Aranäs nära Gränna.

Från Åke Stenhammar har ett älskvärt brev ingått med trevlig beskrivning på firningen av hans 40 årsdag 17/3 1953. Förvaras i arkivet.

Den 6/5 1953 blev Birgitta Stenhammar student i Lund. Föräldrarna hade kommit från Stjärnvik. Birgittas yngre syskon och brodern Jan studerade och bodde i Lund. En vacker och värdig studentfest ordnades och glädjen stod högt i tak - icke störd av den då rådande livsmedelsstrejken. (Det som fattats i Lund kunde kanske kompletteras - från Köpenhamn).

Fru Karin Thörning född Stenhammar 30/7 1879, insomnade stilla den 21/5 1953. - Joh. 16:32 - Innerligt saknad är hon av barn, barnbarn, systrar och syskons barn och många vänner.

Jag fick ej följa den blomsterhöljda kistan till vilorummet i Linköping, som jag velat. Ögonen måste då aktas. Nu är de snart alldeles bra.